

Mechanika Klasyczna 2019/2020

Egzamin, 28.01.2020

Zadanie 1.

Znaleźć nierelatywistyczny ruch ładunku q o masie m w stałych polach elektrycznym $\mathbf{E} = (E, 0, 0)$ i magnetycznym $\mathbf{B} = (0, 0, B)$. Założyć początkową prędkość prostopadłą do pola $\mathbf{B}$.

$$m\dot{v}_x = qE + qv_y B, \quad m\dot{v}_y = -qv_x B, \quad m\dot{v}_z = 0$$

Stąd $v_z = 0$ oraz $m^2\ddot{v}_y = -(qB)^2 v_y$ czyli

$$v_x = \alpha \cos(\omega t) + \beta \sin(\omega t)$$

gdzie $\omega = qB/m$. Wtedy

$$v_y = \dot{v}_x/\omega - E/B = \beta \cos(\omega t) - \alpha \sin(\omega t) - E/B$$

Można wyznaczyć $\alpha = v_x(0)$, $\beta = v_y(0) + E/B$. Dalej $z = z(0)$,

$$x = (\alpha \sin(\omega t) - \beta \cos(\omega t))/\omega + x(0) + \beta/\omega$$

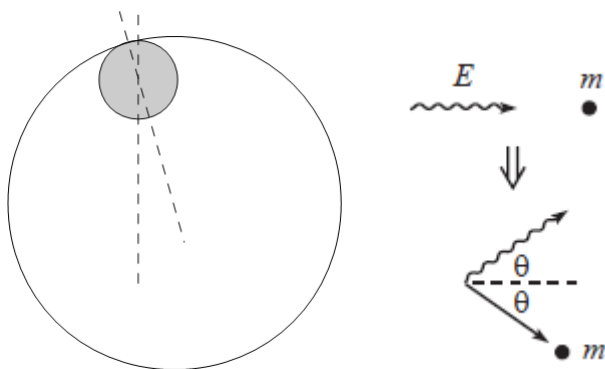
$$y = (\beta \sin(\omega t) + \alpha \cos(\omega t))/\omega - Et/B + y(0) - \alpha/\omega$$

Zadanie 2.

Znaleźć częstość małych drgań cienkiej jednorodnej obręczy o promieniu R kołyszącej w polu grawitacyjnym g (wektor $\mathbf{g}$ jest w płaszczyźnie obręczy) bez poślizgu na nieruchomym walcu o promieniu r , $r < R$.

$$I_0 = mR^2, \quad v = (R - r)\dot{\phi} = R\omega$$

Stąd $T = mv^2/2 + mR^2\omega^2/2 = m(R - r)^2\dot{\phi}^2$ a $V = -mg(R - r)\cos\phi$ Zatem $L = T - V$ i możemy rozwinąć $V \simeq mg(R - r)\phi^2/2$. Częstość małych drgań $\Omega = \sqrt{g/2(R - r)}$

Zadanie 3.

W spoczywającą cząstkę o masie m uderza foton o energii E . W efekcie powstaje nowy foton (o nieznanej energii), w taki sposób, że nowy foton oraz początkowa cząstka m poruszają się pod tym samym kątem θ względem początkowego kierunku ruchu fotonu. Wyznaczyć θ jako funkcję m i E .

$$p_y = 0 = ((E'/c) - p) \sin \theta$$

$$p_x = E/c = (E'/c + p) \cos \theta$$

$$mc^2 + E = E' + \sqrt{m^2 c^4 + p^2 c^2}$$

Stąd $E' = pc$, $\cos \theta = E/(E' + pc) = E/2pc$, a z kolei

$$(mc^2 + E - E')^2 = m^2 c^4 + p^2 c^2$$

czyli

$$(mc^2 + E)^2 - 2pc(mc^2 + E) = m^2 c^4$$

$$2pc = \frac{E(E + 2mc^2)}{E + mc^2}$$

i ostatecznie

$$\cos \theta = \frac{E + mc^2}{E + 2mc^2}$$

Wzory:

$$\vec{F} = m\vec{a}, m\vec{a} = \vec{F}_{zewn} + \sum_k \lambda_k \vec{\nabla} f_k(\vec{r})$$

$$\frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{q}} - \frac{\partial L}{\partial q} = 0$$

$$\vec{F}_C = 2m\vec{v}' \times \vec{\omega}, \vec{F}_O = -m\vec{\omega} \times (\vec{\omega} \times \vec{r}')$$

$$\vec{F}_g = m\vec{g}, \vec{F}_L = q\vec{E} + q\vec{v} \times \vec{B},$$

$$w'' + w = -\frac{mr^2 F_r}{J^2}$$

$$E = (w')^2 + w^2 + 2mV(1/w)J^2$$

$$\frac{d\sigma}{d\Omega} = \frac{bdb}{\sin\theta d\theta}, F_G = -Gm_1m_2\mathbf{e}_r/r^2$$

$$p_j = \partial L / \partial \dot{q}_j, H(p, q, t) = \sum_j p_j \dot{q}_j - L$$

$$\{F,G\} = \sum_j (\partial F / \partial q_j \partial G / \partial p_j - \partial G / \partial q_j \partial F / \partial p_j)$$

$$\boldsymbol{v} = \boldsymbol{\omega} \times \boldsymbol{r}, \boldsymbol{J} = \hat{I} \boldsymbol{\omega}, 2T_r = I'_x \omega'^2_x + I'_y \omega'^2_y + I'_z \omega'^2_z, T = I \omega^2 / 2$$

$$I_{zz} = \int \rho (x^2 + y^2) dV, I_{xy} = - \int \rho xy dV, I_d = I_0 + md^2$$

$$\gamma = (1 - v^2/c^2)^{-1/2}, x = \gamma(x' + vt'), t = \gamma(t' + vx'/c^2), \dot{\boldsymbol{p}} = q(\boldsymbol{E} + \boldsymbol{v} \times \boldsymbol{B})$$

$$\dot{E} = q\boldsymbol{v} \cdot \boldsymbol{E}, \boldsymbol{p} = m\boldsymbol{v}\gamma, E = mc^2\gamma, E^2/c^2 - p^2 = m^2c^2$$

$$dt/d\tau = \gamma, \boldsymbol{u} = d\boldsymbol{r}/d\tau, u^0 = cdt/d\tau, m d\boldsymbol{u}/d\tau = q(u^0 \boldsymbol{E}/c + \boldsymbol{u} \times \boldsymbol{B})$$

$$mcd u^0/d\tau = \boldsymbol{u} \cdot \boldsymbol{E}, \sum \boldsymbol{p} = \text{const}, \sum E = \text{const}$$